

Kitüntetett honismerők

Bartha Éva

Magyar Arany Érdemkereszt, 2018

Bartha Éva a Honismereti Szövetség Nagyszónoka. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy nélküle nem lenne ilyen a honismereti mozgalom. Nem lennének ilyen gazdag programmal megszervezett rendezvényei, nem lenne ilyen mintaszerű a működése, nem lenne ilyen gördülékeny és hatékony a szövetség és a tagszervezetek közti kapcsolat. A szövetség munkájában Bartha Éva titkári tevékenysége képviselte a folyamatosságot, a pontosságot, az önmagából is merítő hagyomány erejét és áldásos hatását. Nagy szerepe volt abban, hogy a Hazafias Népfront megszűnése után a honismereti mozgalom civil szervezetté alakulva saját lábára állhatott, s korábbi korlátaitól megszabadulva kibővíthette tevékenységét térben – a külföldi magyarok felé –, és tematikailag – az addig tabunak számító témakörökre – is.

Most, hogy a honismereti mozgalom, tágabban értelmezve: a hazai közművelődés több mint negyven esztendőszolgálat után kérésére nem jelöltük ismét a titkári tisztségbe, különösképpen hangsúlyoznunk kell munkásságának *szolgálat* jellegét, hiszen úgy „aktív” korában – a Magyar Nemzeti Múzeum főmuzeológusaként –, mint nyugdíjba menetele után, igazi önkéntesként, tiszteletdíj nélkül végezte egyre inkább egész napját kitöltő munkáját. Most, amikor immár nemcsak nyugdíjba, hanem jól megérdemelt nyugalomba is készült, a magunk hálája mellett szeretnénk, ha a magyar kormány is elismerné Bartha Éva szolgáló munkásságának társadalmi és nemzeti értékét.

Bartha Éva családja a Székelyföldről, a sepsiszéki Nagyborosnyóból származott, de ő maga az akkor még Békéshez tartozó Béli-Bérmegyer-Kárszpusztán látta meg a napvilágot, mert gazdatiszt édesapja a maradék Magyarország különböző helyein dolgozva éppen ott szolgált, amikor Éva világra jött. A háború után az 1946-ban önállósodott, 1950-ben községgé vált Béli-Bérmegyerre költöztek. Fialatalányként ott ismerkedhetett meg a vidéki élet szépségeivel, s a szocializmusnak nevezett kommunista rémuralom szörnyűségeivel. Édesapját később Baranya megyébe szolgáltatta a szolgálat, így Évának Békés után módja volt gyermekfejjel – és gyermekszívvel – megismerni a Békés megyéhez képest másképpen szép Ormánságot is. Volt tehát honnan magába szívnia a honismeretet, s későbbi élete során – becsületére legyen mondva – sem az erdélyi gyökereket, sem a békési, sem pedig a baranyai világot nem feledte, mindegyiket kibocsátó, szülő- és felnevelő tájnak tekinti és érezi ma is.

*Bartha Éva a Magyar Arany
Érdemkeresztrel
(Debreczeni-Droppán Béla felvétele)*

1963-tól 1976-ig Tatabányán tanított, s már itt belekóstolt az iskolai honismereti munkába. Komárom megyében ugyanis igen korán kibontakozott az önkéntes néprajzi, majd a honismereti mozgalom. 1963-ban, éppen Éva odakerülésének esztendejében rendezte a Magyar Néprajzi Társaság Tatán az Önkéntes Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtők első országos találkozóját.

A Pécssett kapott tanári okleveléhez később az ELTE Bölcsészettudományi Karának történelem kiegészítő szakán középiskolai tanári diplomát is szerzett, majd az 1970-es évek közepén pályát változtatva 1988-ig a Hazafias Népfront Komárom megyei szervezetének előadójaként szolgálta általában a közművelődést, de egyre inkább a honismereti mozgalmat. Különösen a szakkörök támogatása és a nyári honismereti táborok szervezése, vezetése során kamatoztatta eredményesen pedagógusi felkészültségét, tanári képzettségét, valamint emberi és nemzeti elkötelezettségét.

1988 derekán Töltési Imre, a HNF Honismereti Bizottságának titkára nyugdíjaztatta magát, Bartha Éva lett az Országos Honismereti Bizottságának titkára, s a *Honismeret* folyóirat szerkesztőbizottságának tagja. Ebben a tisztségében immár 27 esztendeje szervezi a honismereti mozgalom valamennyi tevékenységét, mégpedig mindnyájunk teljes megelégedésére. A szövetség napi adminisztrációjának ügyészégi és minisztériumi revizorok által is elismert és színvonalasra értékelt munkája mellett fáradhatatlanul ösztönözte, segítette és koordinálta a megyei egyesületek tevékenységét, kitartóan tervezte és szervezte a szövetség rendszeres és alkalmi rendezvényeit. A szűkebb, vagy bővebb esztendőkből mindig megtalálta a módját, hogy optimálisan kihasználja a honismereti szövetség különböző forrásokból kapott támogatásait.

Bartha Éva példátlan önzetlensége tette és teszi lehetővé, hogy a szövetség szinte minden fillért vállalt feladatainak megvalósítására fordíthasson. Ügyes diplomácia érzékkel, célszerű együttműködések révén olyan intézményi háttérrel sikerült létrehoznia a nagy múltú és nagy hírű Magyar Nemzeti Múzeumban, ami lehetővé tette nemcsak az infrastruktúra célszerű szimbiózisban megvalósuló összekapcsolását, de azt az ideálisnak tekinthető állapotot is, hogy a szövetségnek munkája során nem voltak székházproblémái és általában teremgondjai sem.

Bartha Éva, amióta ismerjük, múzeumi munkája mellett, nyugdíjazása óta pedig kizárólag szüntelenül a honismereti mozgalomért dolgozott, de talán szebben és igazabban hangzik, ha úgy mondjuk: a *honismereti mozgalmat szolgálta*. Ennek érdekében megtanulta a számítógéppel való szövegszerkesztés tudományát, magas szinten bedolgozta magát a digitális pályázatírás módszertani útvesztőibe.

Az ezredforduló tájékán, amikor a Duna Televízióval is együttműködve az egész Kárpát-medencére kiterjedően szerveztük a különböző évfordulókhöz kapcsolódó honismereti-művelődéstörténeti vetélkedőket, azok sikerének feltétele elsősorban Bartha Éva pontos, lelkiismeretes szervezőmunkája volt. Utolérhetetlen ügyességgel keltette fel a megyék honismereti egyesületeinek érdeklődését, hangolta össze a különböző érdekeltségeket, a különféle értékrendek mentén megnyilvánuló elkötelezettségeket, a nemegyszer eltérő gondolkodásmódokat. Tanácsot adott, ahol tanácsra volt szükség, biztatott, ahol biztatás kellett, elsimított, ahol el kellett valamit simítani, összehozott, amikor össze kellett hozni a dolgokat.

Neki köszönhetjük, hogy korábbi – ma tiszteletbeli – elnökünk Gyimesbe költözése, az új elnök megválasztása, s az ezzel járó „szolgáltatadás” zökkenőmentesen következett be, s a Honismereti Szövetség tevékenysége nemhogy hullámvölgybe került volna, de éppen séggel felfelé ível.

Ígétet kaptunk tőle arra is, hogy „de facto” nyugdíjba vonulása után is szövetségünkön tartja a szemét, s továbbra is számíthatunk – különösen utódjának választott új titkárunk – Éva nagy tapasztalatain alapuló tanácsaira.

Szövetségünk, mozgalmunk, személy szerint is mindnyájan nagyon sokat köszönhetünk Bartha Évának. S mindezért, mit adhattunk mi Neki, mit adhat számára a honismereti mozgalom? Talán – higgyünk benne – egy nagy család melegét, szeretetét, egy közösséghez való tartozás semmivel sem pótolható örömét.

Úgy érezzük azonban, hogy szövetségünk halálján kívül Magyarország kormányának kitüntetését is megérdemli egész életművével a magyar nemzet identitásának erősítésén, összetartozásán fáradozó, azért dolgozó Bartha Éva.*

Debreczeni-Droppán Béla
elnök

Halász Péter
tisztelt elnök

Halász Péter

Kóváry László-díj, 2018

Szülei a Felvidékről, Losoncra, valamint Sajógömörre menekültek Budapestre az első világháborút követően. Budapesten született 1939-ben. Iskoláit a fővárosban végezte, a Toldy Gimnáziumban érettségizett, majd az Agrártudományi Egyetemen szerzett diplomát 1962-ben. 1962–1964 között a Kiskunsági Állami Gazdaságban brigádvezető, 1964–1965 között az Agrártudományi Egyetemen ügyintéző. Ezután az Agrárgazdasági Kutató Intézet tudományos munkatársa, majd tudományos főmunkatársa 1965–1992 között, ahol agrárökonómiával, a mezőgazdasági kistermelés szociológiai kérdéseivel, az elmaradott térségek fejlesztésével foglalkozott. 1992-től 1995-ig a Magyar Művelődési Intézet igazgatója, majd tudományos főmunkatársa, 1997-ig. 1997-től 2000-ig a Duna Televízió műhelyvezetője, főszerkesztője. A közművelődési műsorokért felelt és honismereti jellegű műsorok – *Gyökerek, Kapcsok, Forrásvidék* – készítésében vett részt. 2000–2010 között újra a Magyar Művelődési Intézet főmunkatársa, majd főtanácsosa. Az intézetben a határon túli magyar kulturális szervezetekkel tartotta a kapcsolatot, s igyekezett hozzáférhetővé tenni számukra az intézményben folyó képzési, továbbképzési, közművelődési tevékenységeket. 2000 óta egyik szervezője a Budakalászon megrendezett Kárpát-medencei Kisebbségi Magyar Közművelődési Civil Szervezetek fórumának.

Még 1960-ban bekapcsolódott az önkéntes néprajzi gyűjtőmozgalomba. 1968–1989 között a Magyar Néprajzi Társaság Önkéntes Gyűjtő Szakosztályának titkára, 1989–2009 között elnöke.

1968-ban kapcsolódott be a honismereti mozgalomba, 1974-től 2010-ig szerkesztette a *Honismeret* folyóiratot. 1995–2010 között a Honismereti Szövetség elnöke volt. 2010-ben megválasztották a Honismereti Szövetség tisztelt elnökének.

1966 óta járja a moldvai magyarok településeit, foglalkozik a moldvai magyarok történelmével, néprajzával és sorskérdéseivel. Kezdetben a *Magyar Néprajzi Atlaszhoz* gyűjtött anyagot. Minden nyári szabadságát Moldvában töltötte, elsősorban a helyneveket, a gyűj-

* A Honismereti Szövetség felterjesztése a kitüntetésre.

tögetés, a hagyományos gazdálkodás és állattartás, a naptári évhez kötődő népszokások, az építkezés ismeretanyagát gyűjtötte és kutatta. 1990-ig több tucat írásával szolgálta a moldvai csángómagyarok műveltségének és sorskérdéseinek minél szélesebb körű megismertetését, noha a hazai és a romániai „belső elhárítás” jelentős mértékben nehezítette munkáját. 1990 után aztán kitért a moldvai csángómagyarok múltjával, művelődésével és sorsával kapcsolatos gyűjtő- és kutatómunka lehetőségei.

1990-től ő írta a *Katolikus Lexikon*, 1998-tól az *Új Révai Lexikon* csángókkal foglalkozó szócikkjeit.

1990-ben – többedmagával – létrehozta a Lakatos Demeter Csángómagyar Kulturális Egyesületet, amelynek Domokos Pál Péter, Benda Kálmán és Jáki Sándor Teodóz elnökségével 2010-ig volt a titkára, s igyekeztek pótolni – amennyire egy civil szervezettől elvárható – a moldvai magyarok művelődéstörténetével és sorsával foglalkozó kutatások máig hiányzó intézményi hátterét. Összesen 8 alkalommal volt szakértője és riportere a moldvai magyarokkal foglalkozó, az MTV és a Duna TV számára készült filmeknek.

Sokoldalú tevékenységéért 1991-ben megkapta a Bethlen Gábor Alapítvány *Márton Áron-díját*, 1995-ben a Honismereti Szövetség *Bél Mátyás – Notitia Hungariae Emlékérmét*, 2009-ben a Magyar Néprajzi Társaság *Pro Ethnographia Minoritatum Emlékérmét*, 2010-ben a Művelődési Minisztérium *Csángó Kultúráért Díját*.

2010-ben moldvai születésű feleségével és két kisfiával átköltözött Gyimesbe, Moldva határára, és magyarországi társadalmi kapcsolatai fenntartásával folytatja immáron minden energiájával a moldvai magyarok sorsának segítését, művelődésük kutatását, több mint öt évtizedes gyűjtőmunkája eredményének feldolgozását, publikálását.

1994-ben nagyobb tanulmányban tekintette át a moldvai magyarokra vonatkozó néprajzi kutatások helyzetét, s megkísérelte kijelölni a gyűjtésekre és feldolgozásokra váró legfontosabb feladatokat. *Eredmények és feladatok a moldvai magyarok néprajzi kutatásában* című munkája a *Néprajzi Látóhatárban* jelent meg 1994-ben. További tevékenysége során az ebben megfogalmazott hiátusokat igyekezett tőle telhetően pótolni. Ezt a célt szolgálta a moldvai magyarok néprajzával foglalkozó tanulmányköteteinek összesen 112 tanulmánya. Ezek a következők voltak: *Bokrétába kötögetem vala... A moldvai magyarok néprajzához; Nem lehet nyugtunk...! Esszék, gondolatok, útirajzok a moldvai magyarokról*. Könyv alakban a moldvai magyarok hiedelmeiről, állattartásáról, hagyományos növényismeretéről, valamint szántóföldi növénytermesztéséről készített nagyobb monográfiákat: *A moldvai csángó magyarok hiedelmei; A moldvai magyarok hagyományos állattartása; Növények a moldvai magyarok hagyományában és mindennapjaiban; A hagyományos szántóföldi növénytermesztés a moldvai csángó magyaroknál*. A „gyűjtési feladatok” fehér foltjaiból a néprajztudomány számos további területét sikerült beszíneznie. Legutóbbi kötete óta tanulmányai jelentek meg a moldvai magyarok hagyományos méhészetéről, gyűjtögetéséről, helytörténetéről, lakodalmi szokáskincsének egy sajátos jelenségéről. Ennek címe: *A lakodalom mint „gazdasági vállalkozás” a moldvai Pusztinán*. Megjelenőben van a hagyományos rétgazdálkodással foglalkozó munkája. Közben különböző kiadványokban folyamatosan közölt csángókra vonatkozó beszámolókat, megemlékezéseket, a témába vágó recenziókat.

Gyimesközéplekon elsősorban az elmúlt 50 esztendő során gyűjtött moldvai anyaga feldolgozásával és lehetőség szerinti megjelentetésével foglalkozik. Részt vesz a Csíkszeredában megjelenő *Moldvai Magyarság* című folyóirat szerkesztésében és számos cikket és tanulmányt közölt, elsősorban a moldvai magyarok művelődéséről és történelméről. Ezek javát, szám szerint harminckettőt a kolozsvári Kriza János Néprajzi Társaság által kiadott,

„Cserefának füstje hozta ki könnyemet...” – *Néprajz, tudománytörténeti írások a moldvai magyarokról* című kötetben jelentette meg 2015-ben.

Ennek az esztendőnek őszén a moldvai Pusztinában – munkahelyi balesetként – combnyaktörést szenvedett, s csaknem egy évig az ágyhoz, vagy legalábbis az ágy széléhez kötve dolgozhatott. Részleges felépülése után a Gyimesi Kollégium szakmai vezetőjeként részt vett a Lakitelek Alapítvány Kárpát-medencei értékeket feltáró munkájában, s harmadmagával szerkesztője lett az ebből készült kötetnek. 2017-ben megkapta a Hargita Megyei Önkormányzat *Kájoni János-díját*.

Jelenleg elsősorban fél évszázados gyűjtőmunkája eredményeként összeszedett moldvai anyagából *A párválasztás, a házasság és a gyermek a moldvai magyarok szokás- és hiedelemvilágában* című monográfiáján dolgozik.

Alulírott 1992-ben ismerkedett meg Halász Péterrel az egyik honismereti akadémián, amelyet a Honismereti Szövetség szervezett. Itt említettem meg, hogy egy bizottságot akarunk létesíteni a Partium kutatására és műemlékeinek védelmére. Gondolom, ennek hatására még abban az évben találkozni akart a Partium helytörténeti kutatóival, még egyesületünk megalakulása előtt. Így jó tanácsokat kaptunk egy szervezet létrehozásához. A jó kapcsolatot tartottuk továbbra is, majd 1999-től kezdve rendszeresen részt vett a Partiumi Honismereti Konferenciákon. Szoros barátság alakult ki közöttünk. Munkásságát nagyra becsültük, követendő példának tekintettük. 2005-ben *Szent László-emlékplakettel* tüntettük ki a két egyesület közötti kitűnő kapcsolat ápolásáért. 2011-ben megkapta a *Fényes Elek-díjat*.

E rendkívül gazdag honismereti tevékenységéért, a moldvai magyarok történelmének és népi hagyományainak megismeréséért végzett fél évszázados gyűjtőmunkájáért méltán érdemelte ki az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) *Kőváry László-díját*.

További sikereket és nagyon jó egészséget kívánunk!*

Dukrét Géza

Tolna Megyei Egyed Antal Honismereti Egyesület

Az Év Tolna Megyei Civil Szervezete, 2017

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése, elismerve a civil szféra megyénk közéletében betöltött szerepét, minden évben pályázatot hirdet *Az Év Tolna Megyei Civil Szervezete* és a *Bazsonyi Arany Mecénás Díj* elismerő címek elnyerésére. Ez évben, kollégáimmal a kezdeményezés mellé állva, a Tolna Megyei Egyed Antal Honismereti Egyesületet javasoltam a kitüntetésre.

Az egyesület 2017-ben ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját. Az 1992-ban alakult szervezetnek nagy szerepe van a lakóhelyünk múltjának feltárásában, a kutatómunkában. Az egyesület rendkívül sokoldalú értékmentő és értékteremtő tevékenységet folytatott az

* Halász Péter laudációja 2018. április 7-én hangzott el a kolozsvári Báthory István Elméleti Líceumban, az EMKE közgyűlésén és díjátadó galáján.

elmúlt évtizedekben. Kiválóan és hatékonyan dolgozik együtt más intézményekkel, civil szervezetekkel. Folyamatosan szervez országos, megyei és városi rendezvényeket (amelyek közül többnek is intézményünk adott otthont). A Honismereti Szövetség rendezvényeinek megszervezését örömmel vállalják, s az egyesület tagjai nagy igyekezettel, csapatmunkával barátián dolgoznak együtt.

A szervezet elnöksége jó munkakapcsolatot épített ki Tolna megye közművelődési intézményeivel, mindig számíthatnak és számíthatnak együttműködésükre. Az elmúlt két évben intézményünk és az egyesület együtt rendezte meg a Szekszárd város általános iskolái számára kiírt Szekszárd Város Napi vetélkedőt. Az egyesület nagy szakértelemmel állította össze a diákok számára a feladatokat. Ezt a programot nemcsak szakmailag, hanem a diákok jutalmazásával is támogatta az elnökség.

A közösség az elmúlt évben országos léptékkel is különösen nagyot lépett előre a diákok mozgalomba vonásában, megtartásában, s nagyon pozitív, előremutató lépéseket tett a diákok szülőföldjükre történő visszatérítésében.

Az egyesület egy olyan szellemi műhely, amely az önzetlen patrioták rendkívül változatos munkafarmáin keresztül évtizedek óta folytat példaértékű munkát: konferenciák, pályázatok, vetélkedők, emléktáblák állítása, évfordulós megemlékezések, kiadványok megjelenésének támogatása, civil rendezvényeken való részvétel (állampolgári részvétel hete, civil nap) fémjelzik áldozatos tevékenységüket.

Mindezek alapján az egyesületet igen méltónak tartottuk *Az Év Tolna Megyei Civil Szervezete* díj elnyerésére.

2018. február 5-én, A Civilek Napja alkalmából Szekszárdon, a Vármegyeházán került sor ünnepélyes keretek között a díj átadására. A díjátadó ünnepségen Potápi Árpád nemzetpolitikáért felelős államtitkár és Fehérvári Tamás, a Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke köszöntötte a vendégeket. Ünnepi beszédekben kiemelték a civil szféra közösségformáló szerepét, az értékes civil kezdeményezések fontosságát. Ezt követően a meghívott vendégek kisfilmek keretében ismerhették meg a földíjas egyesület mindennapi munkáját. Dr. Gesztesi Enikő, a 105 egyéni és 20 pártoló taggal 27 községben működő egyesület elnöke egy, a közösségük elmúlt évi tevékenységét bemutató és értékelő filmben beszélt az egyesület céljáról, az elmúlt évi legfontosabb programokról, valamint a következő év, évek terveiről. Kiemelte az elmúlt esztendő általuk szervezett legfontosabb rendezvényeit: a Szekszárdon és Kölesden megrendezett IV. Országos Hon- és Népismeret Konferenciát, a jubileumi 25 éves megyei találkozót Szekszárdon, A Honismeret Napját Pakson, a városismereti vetélkedőt Szekszárdon, a *Kedvenc témám – Honismeret a múzeumban* című előadássorozatot, a könyvbemutatókat, megemlékezéseket, koszorúzásokat. Mindebből látszik, hogy az egyesület életében a 2017-es év az emlékezés, a számvetés, az összegzés, de ugyanakkor a jövőtervezés éve is volt.

Úgy gondolom, hogy a díj odaítélése elismerés és köszönet a kitartó munkáért, elhivatottságért, az elkötelezett honismereti tevékenységért. A jövőt illetően erőt, egészséget és további szakmai sikereket kívánok az egyesületnek és tagjainak!

Zsikó Zoltán

Somfai Tiborné

Gárdonyi Géza-díj, 2018

A közgyűlés 2014-ben emelte elismerései sorába az életjáradékot is biztosító Gárdonyi Géza művészeti díjat. A díj évente legalább két, 25 éve sikeresen alkotó művésznak ítélhető oda, amelynek egyidejűleg legfeljebb 10 fő lehet a birtokosa.

Javaslom, hogy a 2018. évi *Gárdonyi Géza-díj*ban Somfai Tiborné népművész részesüljön.

Somfai Tiborné, Elvira néni 1932-ben született Kékcén. Tanulmányait a kisvárdai Orsolyák Polgári Iskolában, majd az egri tanítóképzőben végezte. A népművészet iránti érdeklődését, fogékonyságát kiváló tanárok segítették.

Foglalkozott honismerettel, néptáncsal, népdallal, néprajzzal. Ezt a munkát folytatta Egerben a főiskolán, illetve Parádon, ahová 1953-ban került tanítani, innen ment nyugdíjba.

Ezután költözött Egerbe, ahol folytatta hagyományápoló tevékenységét. A Forrás Gyermekek és Ifjúsági Házban nemzedékeket tanított szövésre, fonásra, különböző kézművesmesterségekre.

Egykori tanítványai közül az elmúlt évtizedekben nagyon sokan választották a muzeológusi hivatást. A megyében alig akad olyan muzeológus vagy művelődésszervező, aki ne ismerné Elvira nénit.

Tagja, majd elnöke lett a Heves Megyei Honismereti Egyesületnek, az országos elnökségnek. Többször nyert Berze Nagy János pályázaton honismereti szakkörével, egyéni munkáival, valamint népi játékok felgyűjtésével országos helyezést ért el.

Számos alkalommal jelentek meg gyűjtései megyei, illetve országos szakmai lapokban.

Munkája elismeréseképp 2002-ben *Zenei Nívódíj*ban részesítette városunk.

A népművészet területén végzett több évtizedes, kiemelkedő munkásságáért javaslom részére a *Gárdonyi Géza-díj* adományozását.*

Rásky Mihályné

Örökség Díj, 2018

Több szálon kötődik településünkhöz, Felsőörshöz. Édesapja a 60-as években általános iskolánk igazgatója volt. Férje, Rásky Mihály agrármérnök, a Felsőörsi Lovasudvar vezetője tősgyökeres falunkbeli, nagyapja református kántortanítóként a filoxéravész idején irányította a borvidék szőlőtelepítését.

Rásky Mihályné magyar-történelem szakos tanár pályája Veszprém megyéhez kötődik: Öskü, Berhida, majd Herend iskoláiban eltöltött 10 év után 1981–2004-ig Veszprémben a Dózsa György Általános Iskola igazgatóhelyettese, 1984-től a megye történelem, hon- és népismeret, valamint etika szakos tanfelügyelője, majd szaktanácsadója volt. A Veszprém

* Az Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése döntéséhez készített felterjesztés. A kitüntetést A Magyar Kultúra Napja alkalmából, 2018. január 23-án a Líceum dísztermében adta át Somfai Tibornénak Habis László polgármester.

Megyei Pedagógiai Intézetben számos szakmai tanfolyamot vezetett, köztük az országos hírűvé vált *Hon és Népismeret* című akkreditált továbbképzést, amelynek én is hallgatója voltam. Ebből az alkalomból készült a *Kőből, fából házat – A székely boronaház építésének modellezése a technika órán* című szakdolgozatom. Ezeket a záródolgozatokat az intézet *Önképzés-Továbbképzés* sorozatában több kötetben meg is jelentette. Ennek rendkívül széles a kisugárzása, hiszen a megye néprajzából szöveggyűjteményként került az iskolákba és módszertani bázisa lett a tantárgy tanításának.

Hallgatói közül többen ma is szívesen hívjuk egy-egy kiállítás megnyitására, óraelemzésre. Közben itt, a faluban több éven át honismereti szakkört vezetett, önkormányzati képviselőként a Kulturális Bizottság elnökeként ő szervezte meg az első Magyar Kultúra Napja ünnepséget településünkön 1998-ban.

Nyugdíjazása után a Kelet-Balatoni Kistérség Oktatási Bizottságában közoktatási szakértőként – óvodától a kéttannyelvű gimnáziumig – szervezte az oktatómunkát, kulturális vonalon pedig sokat tett a testvértelepülések Kárpát-medencei kapcsolataiért. Több ciklusban dolgozott a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület titkáráként.

Kitüntetései a következők: *Veszprém Megyéért Dicsérő Oklevél* az ifjúság neveléséért (2002); *Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt* (2004); *Dózsa Iskoláért Emlékplakett* a szülői és gyermekközösségtől (2005); *Veszprém Városért Díj* (ezüst, 2005); *Bél Mátyás – Notitia Hungariae Emlékérem* a Országos Honismereti Szövetségtől (2008).

Jelenleg is aktívan dolgozik településünkön. Állandó rovata van a *Felsőörsi Hírmondó* című faluújságban *Örökségörző* címmel. Ebben a helytörténet mellett helyet kap a néprajz, büszkeségeink, mint falunk szülötte, Pápai Sámuel nyelvész, épített örökségünk, flóránk és faunánk, népi mesterségeink.

A Felsőörsért Közalapítvány Hímzőműhelye 2017-ben *Örökség-Díjat* alapított, amelyet első alkalommal 2018. január 23-án, A Magyar Kultúra Napja alkalmából a Felsőörsi Önkormányzat Képviselőtestülete jóváhagyásával Rásky Mihályné részére adományozta a magyar kultúráért és Felsőörs községéért végzett magas színvonalú munkájáért.

Simon Gábor

